Analiza

stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Korfantów za 2019 r.

Korfantów, 28 kwietnia 2020 r.

Rozdział I Wprowadzenie

Przedmiotowa analiza odnosi się do roku 2019 w którym to gospodarka odpadami komunalnymi w Gminie Korfantów opierała się w całości na nowym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi obowiązującym od 1 lipca 2013 roku.

Wyłonione w przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej EKOM realizowało na terenie gminy zapisy umowy zawartej z Gminą Korfantów, jak i przepisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poprzez odbiór odpadów komunalnych „u źródła" tj. od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania ich w odpowiedniej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, jak i wyposażanie nieruchomości w odpowiednie pojemniki i worki na odpady, prowadzenie zbiórki odpadów wielkogabarytowych w systemie akcyjnym oraz utworzenie, urządzenie i prowadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Korfantowie.

1.1 Podstawa prawna i cel sporządzenia analizy

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy są zobowiązane do wykonywania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
4) liczbę mieszkańców;
5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 w/w ustawy, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 w/w ustawy;
6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych i odebranych na terenie gminy.

Rozdział II Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi

2.1 Liczba mieszkańców Gminy Korfantów

Na terenie gminy Korfantów zameldowanych było 8851 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2019 r.). Ze złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynika, że osób faktycznie mieszkających na terenie gminy jest 6414. Wskaźnik procentowy zadeklarowanej segregacji odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych znajduje się na poziomie 96,93%. Osób deklarujących selektywną zbiórkę odpadów było 6217, a osób deklarujących brak segregacji było 197. Na podstawie złożonych deklaracji można określić również liczbę właścicieli nieruchomości (gospodarstw domowych) których było na terenie gminy ok. 2102 oraz 185 właścicieli nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a na terenie których powstają odpady komunalne.

2.2 Podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej

Zagadnienia dotyczące rejestru działalności regulowanej normuje Rozdział 4a ustawy, który stanowi, że działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2014 roku o swobodzie działalności gospodarczej. Rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości prowadzi wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości natomiast obowiązanym do uzyskania wpisu w rejestrze jest przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na terenie której zamierza odbierać odpady komunalne.

Wśród podmiotów wpisanych do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Korfantowa należą:

1. REMONDIS Opole Sp. z o.o., Al. Przyjaźni 9, 45-573 Opole,
2. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej EKOM Sp. z o.o. ul. Piłsudskiego 32, 48-303 Nysa,
3. Zakład Usług Komunalnych Jednoosobowa Spółka Gminy z o.o. ul. Przemysłowa 1, 48-200 Prudnik,
4. REMONDIS Gliwice ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice,
5. ENERIS Surowce Oddział w Krapkowicach ul. Piastowska 38, 47-303 Krapkowice (wykreślona z RDR w 2018 roku),
6. FEB-EKO ul. Słowackiego 26, 55-200 Oława,
7. P.H.U. KOMUNALNIK Sp. z o.o. ul. Zamkowa 2, 48-200 Prudnik (o/Nysa) ul. Morcinka 66E, 48-303 Nysa,
8. BIKER Olszewska Elżbieta Usługi Transportowe Wywóz Nieczystości Płynnych i Stałych Lipno 33, 49-130 Tułowice,
9. Wodociągi i Kanalizacja w Białej Sp. z o.o. ul. Prudnicka 43, 48-210 Biała,
10. LUK-TRANS Łukasz Kozłowski ul. Akacjowa 6D/13, 49-318 Skarbimierz Osiedle
11. Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy
12. Zakład Usługowo-Produkcyjny KOMUNALNIK Sp. z o.o. ul. Gen. Andersa 4, 48-340 Głuchołazy,
13. Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach Korzonek 98, 42-274 Konopiska.

2.3 Zasady odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy Korfantów

Od początku systemu gospodarowania odpadami przez gminy tj. od 1 lipca 2013 roku na terenie gminy Korfantów funkcjonuje system pojemnikowy (a od 2018 roku również system workowy), a obowiązek w postaci wyposażenia w pojemniki został przeniesiony z właścicieli nieruchomości na Gminę, zatem przedsiębiorca wyłoniony w drodze przetargu miał obowiązek wyposażyć wszystkie nieruchomości na terenie gminy w pojemniki zgodnie z aktualnie obowiązującą zasadą segregacji.

W 2019 roku funkcjonował taki sam system odbioru odpadów jak rok wcześniej działający na podstawie zawartej umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pomiędzy gminą, a firmą PGK EKOM z Nysy tj: u źródła od właścicieli nieruchomości odbierane były odpady komunalne wg następującej zasady:

- **pojemnik żółty (lub worek)** – odpady suche opakowaniowe plastik, opakowania po chemii gospodarczej, opakowania po kosmetykach, metale żelazne i nieżelazne (puszki), opakowania wielomateriałowe, kartony po mleku i napojach, folia, reklamówki itp.;
- **pojemnik niebieski (lub worek)** – papier i tektura, odpady opakowaniowe z papieru i tektury;
- **pojemnik zielony (lub worek)** – szkło opakowaniowe, np. butelki, słoiki, szklane opakowania po kosmetykach;
- **pojemnik czarny** – odpady niemożliwe do wysegregowania np. kości, odpady mięsne, stłuczone szkło, odpady opakowaniowe zniszczone, zanieczyszczone, nie nadające się do ponownego użycia, guma, puszki po farbie, opakowania po aerozolach, mokre worki, pampersy, odpady opatrunkowe i higieniczne, popiół;
- **worek brązowy** – odpady biodegradowalne.

Ponadto poza frakcjami odbieranymi u źródła, we wszystkich miejscowościach na terenie gminy znajdują się ogólnodostępne pojemniki typu dzwon przeznaczone do selektywnego zbierania szkła. W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy mają możliwość dostarczać odpady do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowanego w Korfantowie przy ul. Fabrycznej Nr 8. Dostarczać można:

- papier i tekturę,
- szkło,
- odpady kuchenne ulegające biodegradacji,
- odzież,
- tekstylia,
- rozpuszczalniki,
- kwasy,
- alkalia,
- odczynniki fotograficzne,
- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć,
- urządzenia zawierające freony,
- farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza i żywice, zawierające substancje niebezpieczne,
- leki,
- baterie i akumulatory,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne,
- drewno,
- tworzywa sztuczne,
- metale,
- odpady ulegające biodegradacji z ogrodów i parków,
- glebę i ziemię (I połowa 2015 roku),
- wielkogabarytowe – meble,
- wielkogabarytowe z metalu,
- opony,
- zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych,
- magnetyczne i optyczne nośniki informacji,
- oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe,

- opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego np. azbest, włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- odpadowy toner drukarski.

2.4 Ilość odpadów odebrana z terenu Gminy Korfantów oraz możliwości ich przetwarzania

2.4.1 Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Korfantów

Poniżej przedstawiono rodzaje i ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Korfantów w 2019 roku na podstawie sprawozdań od przedsiębiorców działających na terenie gminy Korfantów.

1) Zmieszane odpady opakowaniowe – 261,92 Mg,
2) Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów – 152,64 Mg,
3) Gruz ceglany – 34,70 Mg,
4) Szkło – 86,68 Mg,
5) Odpady ulegające biodegradacji – 45,36 Mg,
6) Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 2619,54 Mg,
7) Odpady wielkogabarytowe – 179,28 Mg,
8) Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego – 51,78 Mg,
9) Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu – 2,34 Mg,
10) Papier i tektura – 2,20 Mg,
11) Tworzywa sztuczne – 2,64 Mg,
12) Zużyte opony – 19,528 Mg,
13) Urządzenia zawierające freony – 2,820 Mg,
14) Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – 7,052 Mg.

2.4.3 Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości ma obowiązek przekazywać odpady komunalne zmieszane, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania bezpośrednio do regionalnych instalacji do przekształcania odpadów komunalnych. Tak też działo się ze wskazanymi frakcjami odpadów, które zostały wytworzone przez mieszkańców Gminy Korfantów, a następnie odebrane i zagospodarowane przez firmę PGK EKOM w roku 2019.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach). Zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01 poddawane są procesom mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (MBP) zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

2.6 Analiza finansowa funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 roku

Na terenie gminy Korfantów, wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., odpady w sposób selektywny gromadziło 6.217 osób, natomiast w sposób nieselektywny – 197 osób. Tabela poniżej przedstawia, jak kształtowała się liczba mieszkańców zgłoszonych do opłaty „śmieciowej" według stanu na ostatni dzień sześciu kolejnych lat.

Stan na:	Liczba osób segregujących odpady	Liczba osób niesegregujących odpadów	Razem
31 XII 2014	6460	325	6785
31 XII 2015	6357	294	6651
31 XII 2016	6292	260	6552
31 XII 2017	6284	229	6513
31 XII 2018	6227	208	6435
31 XII 2019	6217	197	6414

Tabela: Liczba mieszkańców segregujących odpady oraz niesegregujących w latach 2014-2019.

Dane na temat mieszkańców ujętych w systemie gospodarowania odpadami przedstawia wykres poniżej. Liczba mieszkańców cały czas spada, jednak zostało nieco zahamowane tempo tego spadku. Liczba mieszkańców w 2015 roku w porównaniu z rokiem poprzednim spadła o 134 osoby, natomiast w 2019 roku w porównaniu z poprzednim rokiem – o 21 osób. Taki stan rzeczy wynikać może z tego, że liczba mieszkańców wynikająca z prowadzonej przez Gminę ewidencji ludności również spada.

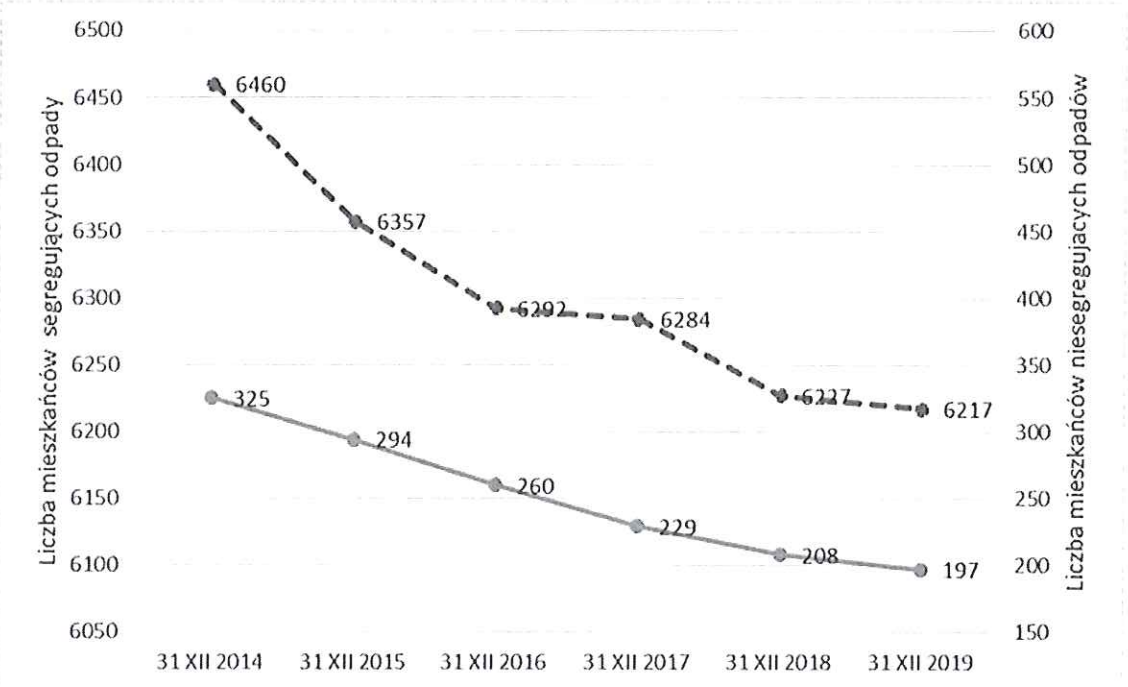

Wykres: Liczba mieszkańców segregujących odpady oraz niesegregujących w latach 2014-2019.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. na terenie Gminy Korfantów istniało 185 nieruchomości niezamieszkałych, z których były odbierane odpady komunalne. Tabela poniżej przedstawia liczbę nieruchomości, na których powstają odpady komunalne w podziale na sposób gromadzenia odpadów.

Stan na:	Liczba nieruchomości niezamieszkałych, na których odpady są segregowane	Liczba nieruchomości niezamieszkałych, na których odpady nie są segregowane	Razem
31 XII 2014	50	116	166
31 XII 2015	60	118	178
31 XII 2016	70	116	186
31 XII 2017	69	117	186
31 XII 2018	63	116	179
31 XII 2019	68	117	185

Tabela: Liczba nieruchomości niezamieszkałych w podziale na sposób gromadzenia odpadów w latach 2014-2019.

Dane z tabeli zostały przedstawione na wykresie poniżej. Liczba nieruchomości niezamieszkałych charakteryzuje się stałym poziomem, ale z niewielkimi wahaniami.

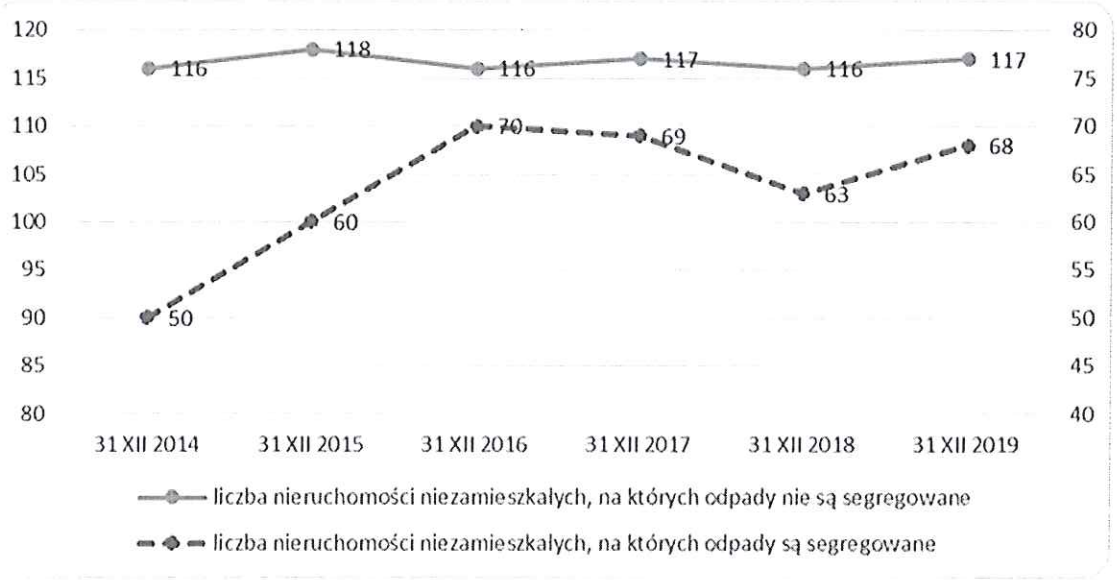

Wykres: Liczba nieruchomości niezamieszkałych w podziale na sposób gromadzenia odpadów w latach 2014-2019.

W przypadku nieruchomości niezamieszkałych, odmiennie niż na nieruchomościach zamieszkałych, właściciele preferują nieselektywny sposób gromadzenia odpadów. Wielu z nich wybiera najmniejsze pojemniki/worki, dla których stawki są najniższe.

Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2019 rok, łącznie z należnościami pobocznymi, wyniosły 1.202.587,40 zł. Jest to więcej w porównaniu z rokiem 2018 o 11.108,13 zł. Zaległości z tytułu opłaty śmieciowej na dzień 31 grudnia 2019

roku wyniosły 153.954,31 zł i zmniejszyły się w porównaniu z analogicznym dniem 2018 roku o 1.015,57 zł. Dochody i zaległości przedstawia tabela poniżej.

Rok	Dochody (należność główna, odsetki i koszty upomnień)	Zaległości
2014	1 213 701,81 zł	79 018,48 zł
2015	1 200 649,44 zł	103 135,73 zł
2016	1 234 017,81 zł	110 083,23 zł
2017	1 190 332,63 zł	139 613,73 zł
2018	1 191 479,27 zł	154 969,88 zł
2019	1 202 587,40 zł	153 954,31 zł

Tabela: Dochody i zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w latach 2014-2019.

Wpływy z opłaty „śmieciowej" rok w rok są bliskie kwocie 1,2 mln zł. Natomiast zaległości z roku na rok się zwiększały. Było to spowodowane kumulowaniem się zaległości podatników. Obowiązek uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstał w połowie 2013 roku. Wcześniej takiej opłaty nie było, stąd zaległości na koniec 2014 roku są dużo niższe niż te z końca 2018 roku. Natomiast kwota zaległości na koniec 2019 roku jest bardzo zbliżona do kwoty zaległości na koniec roku poprzedniego. Wynika to przede wszystkim z przedawniania się „starych" należności.

Naczelnicy urzędów skarbowych w wyniku prowadzonych egzekucji administracyjnych przekazali w 2019 roku kwotę 31.618,03 zł, a komornicy sądowi wyegzekwowali kwotę 372,95 zł. Szczegółowe dane na temat należności przymusowo ściągniętych w latach 2015 – 2019 przedstawia tabela poniżej.

Rok	Należności wyegzekwowane przez:	
	NUS	Komornicy Sądowi
2015	15 444,48 zł	912,25 zł
2016	31 731,07 zł	1 843,53 zł
2017	10 474,13 zł	3 581,97 zł
2018	22 278,60 zł	751,02 zł
2019	31 618,03 zł	372,95 zł

Tabela: Kwoty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przymusowo ściągnięte przez organy egzekucyjne w latach 2015-2019.

W omawianym okresie sprawozdawczym złożonych zostało 6 wniosków o umorzenie zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z czego 4 podania rozpatrzono pozytywnie.

Miejscowość	Należności [zł]	Dochody wykonane [zł]	Dochody wykonane / należności [%]
BOREK	31 889,78	28 771,98	90,2
GRYŻÓW	47 185,11	40 255,80	85,3
JEGIELNICA	21 915,21	17 307,00	79,0
KORFANTÓW	390 008,36	354 504,96	90,9
KUROPAS	21 503,30	19 485,00	90,6

KUŹNICA LIGOCKA	46 414,23	34 092,58	73,5
MYSZOWICE	21 071,93	16 910,20	80,2
NIESIEBĘDOWICE	16 880,51	15 029,11	89,0
PIECHOCICE	14 510,20	13 224,80	91,1
PLEŚNICA	10 609,60	6 156,80	58,0
PRZECHÓD	104 959,92	87 556,04	83,4
PRZYDROŻE MAŁE	43 558,83	36 314,05	83,4
PRZYDROŻE WIELKIE	22 143,33	18 495,65	83,5
PUSZYNA	49 574,89	43 915,40	88,6
RĄCZKA	16 754,20	13 810,20	82,4
RYNARCICE	26 617,97	21 888,97	82,2
RZYMKOWICE	78 969,15	65 199,92	82,6
STARA JAMKA	27 267,51	25 440,81	93,3
ŚCINAWA MAŁA	105 800,79	94 423,48	89,2
ŚCINAWA NYSKA	67 247,93	60 231,41	89,6
WĘŻA	55 216,50	46 908,23	85,0
WIELKIE ŁĄKI	12 880,30	10 216,75	79,3
WŁODARY	105 526,25	84 423,09	80,0
WŁOSTOWA	53 547,64	48 025,17	89,7
RAZEM	**1 392 053,44**	**1 202 587,40**	**86,4**

Tabela: Należności i dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z uwzględnieniem należności pobocznych (kosztów upomnienia i odsetek) w 2019 roku wg miejscowości.

Dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z odsetkami i kosztami upomnienia w 2019 r. wyniosły 1.202.587,40 zł, co stanowi 86,4 % należności do zapłaty. W poszczególnych miejscowościach stosunek dochodów do należności kształtował się na innym poziomie. Szczegółowe dane zostały zawarte w tabeli powyżej.

2.7 Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Najważniejszą inwestycją z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi jest utworzenie i urządzenie w całości własnego gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Zakupiona przez gminę działka pod PSZOK, wykonane ogrodzenie jak i zjazd na przedmiotową działkę daje duże możliwości adaptacyjne na wskazanym gruncie.

Z uwagi na fakt, iż zrealizowanie przedmiotowej inwestycji niesie za sobą duże nakłady pieniężne Gmina Korfantów wnioskowała o dofinansowanie. W 2018 roku została podpisana umowa o udzielenie dofinansowania w kwocie 486 460,20 zł. Przy czym całkowity koszt kwalifikowalny wyniesie:

- 572 306,12 zł oraz wkład własny Gminy w kwocie 85 845,92 zł.

Powyższe inwestycje związane z PSZOK-em muszą być wykonane w 2020 roku.

III Zakończenie

Z przeprowadzonej analizy stanu gospodarowania odpadami komunalnymi wynika, że nowy system wprowadzony 1 lipca 2013 roku miał swoją kontynuację w latach

następnych, w którym to odpady od mieszkańców odbierała firma PGK EKOM z Nysy, a odpady były przekazywane do odpowiednich instalacji. Przedstawione tabele finansowe pokazały faktyczną kondycję gminy (w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi).

Konsekwencją kontynuowania kampanii informacyjnej jest fakt, iż 96,93% mieszkańców deklaruje selektywną zbiórkę odpadów komunalnych pochodzących z ich gospodarstw domowych i współczynnik ten utrzymuje się na bardzo podobnym poziomie od 2014 roku.

Opracował:

Piotr Wójcik

Insp. ds. ekologii

ZASTĘPCA BURMISTRZA

Jarosław Szewczyk

531412830
GMINA KORFANTÓW
Rynek 4, 48-317 Korfantów
tel. 77 43 43 820, fax 77 43 43 817
NIP 753 -23-82-709